

هوای پاک و پاکسازی هوا

روشهای بالابند هوا از آلاینده های میکروبی

روشهای مورد استفاده معمول پاک کردن هوا از آلاینده های میکروبی در محیطهای بسیار آلوده مانند يك بیمارستان عبارتند از: (۱) **الف) فیلتراسیون**

که خود شامل روشهای مختلفی می شود که عبارتند از:

(۱) Straining (۲) Impingement (۳) Interception (۴) Electrostatic (۵) Diffusion

برای اماکنی که آلودگی بسیار بالایی دارند (همچون بیمارستانها و درمانگاهها و آزمایشگاهها) باید سیستمهای بالابند هوا بسیار قوی باشند، دو روش اول کارایی پایین، روش سوم کارایی متوسط و دو روش آخر کارایی بالایی در فیلتراسیون ذرات معلق در هوا شامل آئروسول های حاوی باکتریها، اسپور قارچها و ویروسها دارند. معمولا برای فیلتراسیون این اماکن از ترکیبی از فیلترها استفاده می شود که بر حسب مکان مورد نظر نوع فیلترها متفاوت خواهد بود. مثلا در اتاق بیماران با نقض ایمنی که مستعد ابتلا به انواع عفونتهای بیمارستانی هستند، از ترکیبی از يك فیلتر با کارایی متوسط به علاوه يك فیلتر با کارایی بالا نظیر فیلترهای HEPA میتوان استفاده کرد. به این روش فیلتراسیون پیشرونده (Progressive filtration) می گویند. (۲،۳)

ب) اشعه ماورای بنفش (Ultraviolet Germicidal Irradiation)

اشعه ماورای بنفش (UV) به عنوان يك وسیله کمکی در بالابند هوا (Air cleaning) به کار می رود. UV در کاهش انتقال باکتریها و ویروسها از راه هوا مؤثر است ولی در مورد اسپورهایی قارچها از ارزش کمی برخوردار است. (۷-۴) لامپ های UV به دو صورت ممکن است مورد استفاده قرار گیرند. در حالت اول لامپ UV روی سقف یا دیوار فضای مورد نظر نصب شده و در زمان مناسب که افراد تردد ندارند، لامپ UV روشن شده و اثر خود را اعمال می کند. در روش دوم لامپ UV در سیستم تهویه اتاق قرار داده شده و به طور دائم روشن است. این روش نیز محدودیتها و محاسن خاص خود را دارد. به هر حال لامپ UV نمی تواند به تنهایی جایگزین هیچکدام از روشهای بالابند هوا شود و تنها می تواند به عنوان وسیله کمکی در این امر مورد استفاده قرار گیرد. (۸)

ج) یونیزاسیون هوا (Air Ionization)

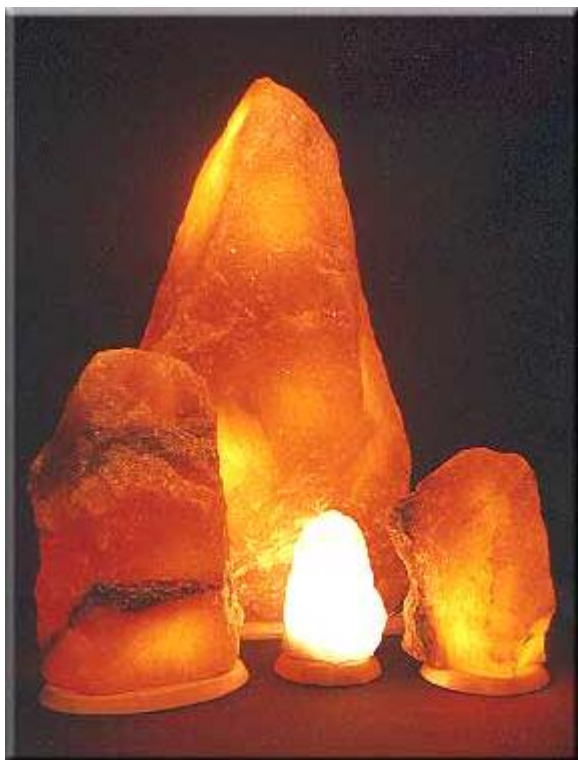
نسبت یونهای مثبت به منفی در هوای پاک و طبیعی ۱/۲ به ۱ بوده ولی در هوای آلوده این نسبت افزایش پیدا کرده و به ۳ به ۱ هم میرسد. (۹) یونایزر های هوا (AI) با تولید یونهای منفی ودر نتیجه ایجاد بالانس یونی مطلوب موجب تجمع ورسوب ذرات باردار مثبت موجود در هوا (که معمولا نتیجه آلودگی هوا توسط آلاینده های صنعتی و حتی خانگی هستند) می شوند. این امر انتقال آلودگی های میکروبی از راه هوا را نیز کاهش می دهد. (۱۰) کاربرد این پدیده در محیط هایی که ریسک انتقال این آلودگی ها در آنها زیاد و عوارض آن مهم می باشد، مورد آزمایش قرار گرفته. از جمله در واحد مراقبتهای تنفسی بیمارستانها

(Respiratory care unit) و مراکز سوانح و سوختگی برای کاهش ابتلای بیماران به عفونتهای بیمارستانی از هوا، کلینیکهای دندانپزشکی، آزمایشگاههای میکروبیولوژی و... (۱۸-۱۲) برخی مطالعات نشان می دهند که یونیزاسیون هوا علاوه بر کاهش تراکم باکتریها، روی برخی میکروارگانیزمها اثرات باکتریسیدال داشته یا اثرات باکتریسیدال روشهای دیگر استریلیزاسیون و ضد عفونی را تشدید می کند. این اثرات روی سالمونلا، سودوموناس، استافیلوکوک آرتوس و اپیدرمیدیس، اشریشیاکولی و.. نشان داده شده است. (۱۴، ۱۵، ۲۲-۱۹) به نظر می رسد که این قابلیت یونایزر های هوا بسته به نوع میکروارگانیزم و نیز مدت یونیزاسیون هوا متفاوت باشد. به هر حال در مورد اثرات باکتریسیدال یونیزاسیون هوا و همچنین کارایی آن در کاهش انتقال میکروارگانیزمها از راه هوا هنوز اختلاف نظر هایی وجود دارد. امروزه یونایزر های هوا در کشور های غربی در کنار سایر پالاینده های هوا در نمونه های خانگی، صنعتی، بیمارستانی و حتی قابل حمل به وفور مورد استفاده قرار می گیرد ولی فعالیت تحقیقاتی روی اثرات آنها بر میکروارگانیزمهای مختلف همچنان ادامه دارد.

روش یونیزاسیون هوا

یونایزر هوا وسیله ای است که در آن با ایجاد يك ولتاژ الکتریکی بالا و استفاده از پدیده ای به نام کرونا اطراف جسم رسانا، یونهای منفی ایجاد می کند و غلظت این یونها را در اطراف خود افزایش می دهد. در اثر وجود اختلاف پتانسیل بین رسانای الکتریکی و محیط اطراف، تخلیه الکتریکی در اطراف رسانا به وجود می آید. به این پدیده (تخلیه ناقص الکتریکی) کرونا گفته می شود که می توان آن را در خطوط انتقال فشار قوی شب هنگام به خصوص در مواقع بارانی با هاله ای بنفش رنگ و صدای هیس مانند حس کرد.

با افزایش تعداد الکترونها در رسانای دارای ولتاژ بالا نسبت به محیط اطراف، الکترون از سمت رسانا به سمت ذرات معلق موجود در هوا پرتاب شده و يك یون منفی ایجاد

می‌کند. اغلب آنروسلاها و ذرات گرد و غبار دارای پتانسیل الکتریکی مثبت می‌باشند و معمولاً دارای جرم و وزن بیشتری نسبت به یونها منفی هستند. یونها منفی ایجاد شده یونها مثبت را جذب کرده و مجموع پارتنیکل ایجاد شده معمولاً جذب نزدیکترین سطح دارای پتانسیل الکتریکی صفر (زمین) که می‌تواند بدنه فلزی دستگ‌هاها، دیوارها و .. باشد، می‌شود. با توجه به ابعاد یونها مثبت و منفی معمولاً ذره جدید ایجاد شده دارای جرم زیاد بوده و نمی‌تواند خودبخود مجدداً از سطح جدا شود. با استفاده از این ویژگی برخی پالاینده‌های هوا درست شده‌اند که ترکیبی از یک یونایزر هوا و یک روش دیگر برای از بین بردن پارتنیکلهای میکروبی چسبیده به سطوح نظیر اشعه UV هستند.

مطالعات و تحقیقات انجام شده بر نقش یونیزاسیون در بالایش هوا

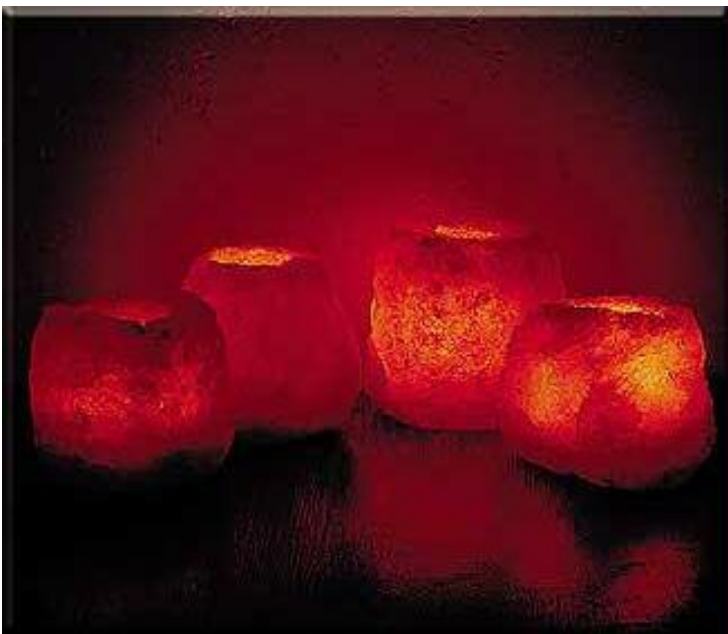
مطالعات متعددی در مورد اثرات مثبت یونیزاسیون هوا در درمان افسردگی فصلی (winter depression) با مکانیسم تأثیر بر سطح سروتونین، کاهش علائم استرس و کریز سمپاتیک، آسم و .. وجود دارد. (۲۶-۲۳) در حال حاضر یونایزرهای هوا به طور محدود برای مقاصد ذکر شده مورد استفاده قرار می‌گیرند. به کارگیری یونایزرهای هوا به طور گسترده برای اهداف درمانی ذکر شده شاید نیازمند انجام کارآزمایی‌های بالینی گسترده‌تری باشد.

مطالعه‌ای نیز نشان داد که یونیزاسیون هوا می‌تواند تراکم آنروسلاهای حاوی باکتریها را در هوا کاهش دهد. این اثر بیشتر در مورد ذرات با اندازه ۰/۲ تا ۰/۶ میکرون مشاهده شد. (۲۹)

همچنین مطالعه‌ای در سال ۱۹۷۹ در بخش سوختگی و جراحی پلاستیک نشان داد که یونیزاسیون هوا در کاهش تراکم باکتریها در هوا به خصوص استافیلوکوک آرتوس مؤثر است. در این تحقیق برای نمونه‌گیری هوا از پلیت ساکن استفاده شد. (۱۷)

یک بررسی در سال ۱۹۸۹ نشان داد که یونیزاسیون هوا روی باکتریهای گرم مثبت و گرم منفی اثر باکتریسیدال دارد ولی این اثر روی باکتریهای گرم منفی بیشتر است. شمارش کلنی در پلیت‌هایی که در آنها اشرفیاکولی کشت داده شده و در معرض یونیزاسیون هوا قرار داده شده بودند، ۱۵/۱ برابر کمتر از گروه کنترل بود. در مورد استافیلوکوک آرتوس، شمارش کلنی در گروه یونیزاسیون ۴/۵ برابر کمتر از گروه کنترل بود. (۱۵)

مطالعه‌ای در سال ۲۰۰۱ نشان داد که یونیزاسیون هوا اثر باکتریسیدال قوی روی سالمونلا دارد. در این مطالعه (Salmonella Enteritidis) SE به درون یک محفظه با یونایزر و یک محفظه کنترل پمپ شد. پس از مدت ۲ ساعت پلیت‌های قرار داده شده در محفظه‌ها جمع‌آوری شده و اینکوبه گردید. میانگین شمارش کلنی در گروه کنترل بیش از ۱۰۰۰ عدد در هر پلیت بوده در حالیکه در گروه یونایزر این عدد به طرد متوسط تنها ۵۲ کلنی در هر پلیت بود. در مرحله بعدی آزمایش SE به مدت ۲ ساعت به درون ۲ محفظه یکی حاوی یونایزر و دیگری کنترل پمپ شد. سپس داخل محفظه‌ها شستشو شد و مایع شستشو کشت داده شد. میانگین شمارش کلنی در هر پلیت در گروه کنترل بیش از ۴۰۰ عدد بود، در حالیکه در گروه یونایزر هیچ کلنی SE رشد نکرد. این مطالعه به وضوح اثر باکتریسیدال یونیزاسیون هوا را نشان می‌دهد ولی در مورد مکانیسم آن اطلاعاتی ارائه نمی‌کند. (۱۹)

مطالعاتی نیز در مورد اثر یونیزاسیون هوا بر کاهش انتقال عفونتهای ویروسی طراحی و اجرا شده است. دو مطالعه در سالهای ۱۹۷۹ و ۱۹۹۴ نشان دادند که یونیزاسیون هوا انتقال عفونت با ویروس Newcastle را بین جوجه‌ها به میزان قابل ملاحظه‌ای کاهش می‌دهد. (۲۱،۲۰)

برای مثال در مطالعه دوم در حالیکه میزان عفونت طی ۴ هفته آزمایش در گروه کنترل ۳۷/۷ درصد بود، در گروه یونایزر این میزان تنها ۶/۶ درصد گزارش شد. این مطالعه همچنین نشان داد که اثر کنترل عفونت یونیزاسیون هوا با مقدار یونها منفی تولید شده نسبت مستقیم دارد.

مطالعه دیگری در سال ۲۰۰۲ نشان داد که یونها منفی و اوزون روی باکتریهای *Erwinia*، *Pseudomonas fluorescens*، *Pv. Carotovora*، *carotovora* اثر باکتریسیدال دارند. اثر این دو روش سینرژیست گزارش شده و روی سودوموناس بیشتر از بقیه میکروارگانیسرها مؤثر بوده است. (۱۲) اثرات باکتریواستاتیک و باکتریسیدال یونیزاسیون هوا در مطالعات دیگری نیز مورد بررسی قرار گرفته است. (۱۳، ۱۴، ۱۶، ۱۸، ۲۰، ۲۱)

روشها و ابزارهای صنعتی در بالایش هوا

مطالعات نشان می‌دهند که یونیزاسیون هوا موجب کاهش تراکم باکتریها در هوا شده و روی برخی میکروارگانیسرها نیز اثر باکتریسیدال دارد، نتایج پژوهشها و تحقیقات علمی هماهنگ است و همگی اهمیت استفاده از روش‌های فعال را نشان می‌دهد، خاصیت درمانی یونها منفی مسأله‌ای است که در سالهای اخیر بسیار مورد توجه دانشمندان قرار گرفته است. دلیل احتمالی این موضوع از دید متخصصان خاصیت میکروب‌کشی یونها منفی است. یونیزه شدن هوای بسته اتاق موجب استرلیزه شدن آن می‌شود. تحقیقات نشان داده‌اند که: میزان از بین رفتن باکتریها در هوای معمولی ۲۳ درصد در دقیقه است، این مقدار در هوای دارای یون منفی به ۷۸ درصد می‌رسد

گروهی دیگر از محققان معتقدند یونها منفی میزان حمل اکسیژن به بافتها را سرعت می‌دهند و موجب افزایش حجم سلول می‌شوند. مکانیسم تأثیر این یونها هنوز تحت بررسی است و کاملاً مشخص نشده، اما نکته مهم این است که یونها منفی در صورتی مفید خواهند بود که از سوی اعصاب بویایی جذب شوند، بنابراین همواره باید از راه بویایی آنها را استنشاق کنید.

غیر از مناطق بکر که یونیزاسیون منفی آن ذاتی بوده و کسبی نیست، و بجز روشهای آفریدگاری (سابق الذکر) که در یونیزاسیون منفی مؤثرند، ابزارها و دستگ‌های صنعتی و بشر ساخته‌ای نیز مخصوص غنی کردن فضا از یونیزاسیون منفی وجود دارند.

تصفیه یونی یا الکتروفیلتر (electrofilters)

این روش یکی از بهترین وسایل برای تصفیه هوا، حذف آلاینده‌ها، گردو غبار و دوده است. این روش کارایی بالایی در حذف ترکیبات سمی منواکسیدکربن، اکسیدهای نیتروژن، فرم آلئید و ترکیبات سمی گازی دارد در این روش اوزون نیز تولید می‌شود که می‌تواند اثرات مفید و مضر را داشته باشد اثرات مفید آن در استرلیزاسیون محیط و درمان آسم و برونشیت می‌باشد و اثرات مضر اوزون در غلظت‌های بالا و زمان تماس طولانی بروز می‌کند. تولید اوزون در تصفیه کننده‌های مولد یون به واسطه ولتاژ بالای عوامل تصفیه هوا تولید می‌شود. شرکت‌های بیونری و هانیون، داکین (dakin) ژاپنی و سوپر پلاس (super plus) نیز این گونه دستگ‌هاها را تولید می‌کنند.

مزایا: ۱- سادگی کاربرد ۲- قیمت متوسط ۳- بدون نیاز به فن ۴- بدون نیاز به تعویض فیلتر ۵- حذف دوده و غبار، حذف آلاینده های گازی ۶- تولید یونهای منفی و ایجاد نشاط و شادابی ۷- گسترده‌گی کاربرد در مقیاس های کوچک و بزرگ

معایب: ۱- عدم حذف کامل آلاینده های سمی گاز و ترکیبات آلی ۲- پایین آمدن راندمان با کثیف شدن فیلتر و نیاز به تمیزکردن ۳- تولید اوزون

فیلتراسیون با رسوب گذاری الکترواستاتیک

این گونه رسوبگیرها می توانند ذرات جامد و مایع را بصورت کارا و مفید جمع آوری کند و با طراحی ویژه، این روش می تواند هم ذرات جامد و مایع و هم ترکیب آنها را جذب کند همچنین حذف گازها را با راندمان بالا انجام می دهد. در این فرایند، ذرات در یک محیط الکتریکی قرار می گیرند و پس از باردار شدن به طرف قطب مخالف جذب می شوند.

انواع رسوب گیرهای الکترواستاتیک: رسوب گیرها می توانند به دو دسته یک مرحله ای و دو مرحله ای تقسیم شوند. در قطب های یک مرحله ای یا یک قسمتی ذرات پس از باردار شدن جذب همان قطب می شوند. در قطب های دو قسمتی ذرات در یک قسمت یونیزه و باردار می شوند و در یک قسمت جدا جذب می شوند. مرحله دوم که برای صاف کردن هوا بکار می رود با ولتاژ کمتری انجام می شود و برای صاف کردن هوا بکار می رود. در اینجا به دلیل ولتاژ پایین تر خطر جرقه زنی وجود ندارد. روشی که برای جمع آوری هیدروکربن ها در هوا ابداع شده، تخلیه بار از قطب منفی باعث یونیزه شدن آنها شده و در قطب مخالف جمع آوری می شود. در این روش چون بدون جرقه زنی ولتاژ بالایی ایجاد می شود منجر به تولید اوزون O3 در هوای خروجی می شود. و این تولید اوزون بزرگترین عیب دستگاه و نقض غرض از تهیه دستگاه تصفیه کننده هوا می باشد.

اوزون؛ خطر پنهان دستگاه های تصفیه هوا

آنچه فروشندگان دستگاه های تصفیه هوا؛ می دانند، اما به شما نمی گویند!

هر رشته و زمینه علمی نقاط عطفی دارد. در رشته کیفیت هوای داخل ساختمان، آگاه شدن عموم از خطرات اوزون در سال ۱۹۸۲ یکی از همین نقاط به شمار می آید. باعث و بانی این آگاه شدن مقاله ای بود که یکی از دانشجویان دانشگاه کلرادو برای پروژه های درسی اش نوشت. عنوان این مقاله تاریخی چنین بود: "مسمومیت با اوزون؛ چگونه دستگاه های فتوکپی مرا بیمار کردند." این دانشجو در اتاق کوچک بدون پنجره ای در کتابخانه دانشگاه کار می کرد و کار او کپی گرفتن از جزوات درسی استادان بود. مدتی نگذشته بود که این دانشجو دچار سردرد، سرفه های مزمن، التهاب سینوس و مجموعه ای از علائم دیگر شد. دستگاه های فتوکپی اوزون تولید می کنند و اوزون باعث تحریک ریه ها می شود. اما چیزی که کسی انتظار آن را نداشت، سلسله رویدادهایی بودند که پس از نگارش این مقاله اتفاق افتادند. دانشجوی مذکور مقاله را به یکی از مغازه های فتوکپی برد تا چند نسخه از آن برای کلاس تهیه کند. کارکنان مغازه از مقاله او خوششان آمد و برای خودشان هم کپی گرفتند. بسیاری از آن ها دچار همین مشکل بودند ولی تا به آن وقت دلیلش را نمی دانستند. پس از مدت کوتاهی، متن این مقاله در مغازه های فتوکپی شهر دست به دست چرخید. صاحبان مغازه ها برای کمک به کارکنان خود فیلترهای اوزون در دستگاه های فتوکپی نصب کردند و تهبه مناسب برقرار ساختند. این مشکل خیلی بی سر و صدا و به سرعت حل شد.

اما امروز، ۲۱ سال بعد از آن زمان شاهد هستیم که دستگاه های تصفیه هوای خانگی به فروش می روند؛ دستگاه هایی که عامدانه اوزون تولید می کنند! طی سال گذشته تنها در کشور آمریکا چهار میلیون دستگاه تصفیه خانگی به فروش رفته است که تقریباً نیمی از آن ها از سیستم های تولید اوزون استفاده می کنند. تصفیه کننده های هوا که اوزون تولید می کنند به طور خیلی گسترده ای در ایالات متحده بازاریابی می شوند. شنیدن عبارتی مانند "هرخانه باید یکی از این دستگاه ها را داشته باشد" یا "بوی خوش اوزون را در خانه خود استشمام کنید" دیگر عادی شده است. اما باعث تعجب این که یکی از تولید کننده های این دستگاه ها در آمریکا موفق شده است نشان تایید یکی از سازمان های حمایت از بیماران مبتلا به حساسیت و آسم را نیز دریافت کند. اما اگر دقت کنید لفظ "اوزون" خیلی زیرکانه در متن این تبلیغات در حال حذف شدن است. دلیل شاید این باشد که انجمن ریه، سازمان حفاظت از محیط زیست سازمان نظارت بر غذا و داروی آمریکا رای بر مضر بودن اوزون تولید شده توسط دستگاه های تصفیه هوای خانگی داده اند. آن تولیدکننده فوق الذکر که نشان تایید یک انجمن علمی را دارد اخیراً در بیانیه ای اعلام کرده است که دستگاه های آن ها از نوع الکترواستاتیک بوده و تنها مقدار کمی اوزون به عنوان محصول فرعی تولید می کنند. واقعیت ها را باید عنوان کرد؛ اوزونی که توسط یک تولید کننده اوزون ایجاد می شود با اوزونی که توسط یک تصفیه کننده الکترواستاتیک تولید می شود هیچ فرقی ندارد. مرز مجاز حضور اوزون در فضاهای بسته برای هر دو دستگاه مقداری برابر است. اوزون ریه را تحریک و حملات

آسم را تشدید می کند ولی باز می بینیم تبلیغات این دستگاه ها چنان گسترده و فراگیر است که مسلماً به دست والدینی هم می رسد که کودکانی مبتلا به آسم دارند؛ کودکانی که حتی ممکن است بر اثر حملات شدید بیماری فوت کنند. تولیدکنندگان این دستگاه ها سعی بسیار دارند تا مفهوم جدیدی را جا بیندازند؛ "مقادیر ایمن اوزون". اما واقعیت این است که تحقیقات علمی نشان داده اند اوزون حتی به مقدار کم هم برای سلامتی مضر است. مقدار مجاز اوزون در هوای خانه های آمریکا ۵۰ ppm اعلام شده است اما مطالعه ای که توسط دانشگاه کالیفرنیا جنوبی انجام شد نشان داد افزایش ۲۰ ppm اوزون در هوای یک مدرسه موجب افزایش میزان غیبت ها تا حد ۸۳ درصد شده است. آیا مرز ۵۰ ppm واقعا ایمن است؟ یا شعاری است مانند "روزانه بیشتر از دو بسته سیگار نکشید" که در دهه شصت میلادی توسط وزارت بهداشت آمریکا روی پاکت های سیگار نقش زده می شد؟ همه می دانیم که آسم بسیار فراگیر شده است. در این که اوزون حملات آسم را تشدید می کند هیچ شکئی نیست. همین اواخر خبری در مورد بستری

شدن يك دختر مبتلا به آسم در بیمارستان منتشر شده بود؛ دلیل؟ والدین او يك دستگاه تصفيه هواي يونيزه کننده (با اوزون) در اتاق خوابش قرار داده بودند. در حال حاضر چهار مورد شکایت قانوني و پرداخت غرامت عليه توليدکنندگان این دستگاه ها در آمریکا به جریان افتاده است. مردم در حال آگاه شدن هستند و مسلما ديري نخواهد پايد که توليد این دستگاه ها متوقف شود.

روش ساده برای ساخت دستگاه يونيزاسيون

این سیستم اصول ساده ای دارد و اگر مقداري به برق و الكترونیک آشنایی داشته باشید می توانید خودتان يك دستگاه يونايزر ساده بسازید و از آن استفاده کنید. اصول و مراحل طراحی آن به زبان ساده برایتان نقل می شود:

اول با يك سري ديود و خازن به (چند برابر کننده ي ولتاژ) درست می کنید (مثلا می توانید از ديود کاسکود که در تلویزیون کاربرد دارد استفاده کنید). آن وقت يك ولتاژ زیاد در اختیار دارید که اگر به هر يك از قطبهاي آن يك شبکه ي سيمي نازک (يعني راه راه باشد، چیزی شبیه به تاقچه هاي یخچال ولي بدون پل در وسط آن) وصل کنید، (با مراعات مسائل ایمنی) حالا این دو صفحه ي شبکه رو که به هر کدام يك الكتروند گفته می شود به فاصله ي يك الي دو سانت از هم بگذارید و يك فن كوچك جلوش نصب کنید، وقتی هوا از لابلای آن شبکه ها عبور میکند، ذرات داخل آن يونيزه می شود و به قطب بعدي یعنی شبکه ي آخري می چسبند و هوا نسبتا پاک می شود. انواع تجاریش هم هست که به جای سیم نازک از صفحات نازک فلزی که با هم موازي گذاشته شدن ولي يك در میان يکي به مثبت بعدي به منفي بعدي دوباره به مثبت و ... استفاده شده که هوا از لابلای این صفحات با يك فن عبور داده می شود و همین کار رو می کند اما بازده اش بالاتره. هر چند سیستم يونيزاسيون برای ذره هاي بسيار كوچك مانند دود سيگار سودمند می باشد. ولي بسته به مقدار ولتاژ اعمال شده به الكترونها است. برای ذرات درشت تر از فیلتر هوا ي کاغذی، پارچه اي توري، یا پشم شیشه ي مصنوعي استفاده می شود.

معرفی يك نمونه دستگاه يونايزر هوا محصول ايران

نوانیهای این دستگاه تصفيه هوا: جذب ذرات معلق موجود در محیط، پاکسازی محیطهای بسته....، بازگردانی رطوبت به محیط، حذف گازها و بوهای آزاردهنده، نابودي و خنثي سازي عمده و بروسها....، تنظيم فشار خون - قند خون و ...

افزایش مقاومت بدن و کنترل سیستم عصبی: این دستگاه تصفيه هوا، آنيون با هاله اي از بار تخليه شده توليد می کند. اگر ولتاژمنفي به يك سوزن تيز منتقل شود، الكتروني که بار منفي دارد با سرعت زيادي منعكس می شود تا يونيزاسيون را به بالاترين حد خود تحريك كند. آنگاه آنيون دوباره برای پرش از روی مولکول تحريك ميشود، در این حالت تمرکز يافتن سطحي آنيون مهيا ميشود. این دستگاه جهت تصفيه هوا با الكترون تابش یافته ۱۸ ميليارد در ثانيه در مهيا کردن بیش از ۱۰۰۰ يون در ۱ سانتيمتر مکعب هوا که مناسب برای سلامتی است طراحی شده است.

جذب ذرات معلق موجود در محیط: این ذرات شامل سرب، گردوغبار، کپک و گرده هاي آزاد در هوا میباشد که آنيون آزاد شده توسط این دستگاه با استفاده از يك پالس قوي سطحي بار الكتريکی آنها را منفي نموده و جذب صفحه گیرنده ذرات مينماید.

پاکسازی محیطهای بسته از کلیه آلاینده های موجود در هوای شهری و مواد آلوده کننده زیست محیطی تا زیر حد مجاز: این آلاینده ها شامل هیدروکربنهای ناشی از احتراق ناقص سوخت موتور وسایل نقلیه از قبیل گاز اسید سولفوریک، ترکیب اسید نیتریک، مونواکسید کربن و اوزون کانیون میباشد که آنيونهای توليد شده توسط این دستگاه این آلاینده ها را جذب و هضم نموده و هوا پاک و تميز ميشود.

بازگردانی رطوبت به محیط: با توجه به انتشار روز افزون اوزون مضر در محیط، آنيونهای منتشر شده این دستگاه پس از ترکیب با این اوزون به بازگردانی رطوبت به محیط کمک مينماید.

دستگاه يونايزر هوا ساخت ايران - اصفهان

حذف گازها و بوهای آزاردهنده موجود در محیطهای بسته: این بوها شامل دود سيگار، بوي ناشي از پختن غذا، بوي کلر و.... میباشد که با اکسیده کردن و آنالیز شیمیایی مواد اساسی تولید کننده این بوها توسط آنيون حاصله از این دستگاه، ایجاد محیطی آرام امکانپذیر خواهد بود.

نابودي و خنثي سازي عمده و بروسها و باکتریهای موجود: همچنین ضد عفوني محیط بمنظور جلوگیری از سرایت امراض مسری- تنظيم فشار خون - قند خون و ضریان قلب، اصلاح فعالیت کلیه ها، تسکین بیماریهای تنفسی از قبیل آلرژی، آسم، برونشیت

افزایش مقاومت بدن و کنترل سیستم عصبی: این امر زمانی صورت میپذیرد که گلبولهای قرمز خون افزوده شده و این افزایش با ازدیاد آنيون در محیط امکان پذیر خواهد بود و این نشانه مقاومت در برابر بیماریهای عفونی است. این دستگاه با توجه به پراکنده کردن آنيون در فضا میتواند به تعادل حیات و توان بخشی اعضا کمک شایانی بنماید.

بررسی کارایی دستگاه يونايزر هوا در کاهش تراکم باکتریها

اهداف و فرضیات: مطالعه حاضر به عنوان يك مطالعه پایه برای بررسی کارایی دستگاه يونايزر هوا در کاهش تراکم باکتریها طراحی شده است. **روشهای مطالعاتی:** نوع مطالعه تجربی آزمایشگاهی بوده و در بیمارستان سعدي انجام گرفت. ۲ دستگاه يونايزر هواي متفاوت در ۲ محفظه قرار گرفته و در محفظه سوم (کنترل) دستگاهي قرار داده نمی شود. دستگاهها به مدت ۲ ساعت روشن می شوند و در ابتدای آزمایش و سپس هر ۳۰ دقیقه تا ۶ نوبت به وسیله پلیت ساکن در هر ۲ محفظه، نمونه گیری از هوا انجام می شود. هر بار نمونه گیری از هر محفظه با ۵ پلیت ساکن انجام می گیرد. نمونه ها اینکوبه شده و سپس شمارش کلنی (CC) در هر محیط کشت انجام می گردد. شناسایی باکتریهای کشت داده شده در هر محیط نیز به وسیله روشهای استاندارد میکروبیشناسی صورت می گیرد.

روشهای نمونه گیری از هوا (Air Sampling): روشهای مختلفی برای نمونه گیری میکروبی از هوا وجود دارد که عبارتند از: (۲۷،۲۸)

(۱) **برخورد با محیط مایع (Impingement in liquids):** در این روش هوا به درون يك موتور جت كوچك كشيده شده و توسط این موتور به محیط مایع هدایت می شود. این روش بیشتر برای تشخیص لژیونلا استفاده می شود.

(۲) **تماس با محیط جامد (Impaction on solid surfaces):** در این روش هوا به درون يك نمونه گیر (sampler) كشيده شده و سپس ذرات و آئروسولها روی محیط کشت جامد هدایت می شوند. این روش بیشتر برای نمونه گیری برای آسپیریلوس و اسپوره های قارچی به کار می رود.

(۳) **سانتریفوژ (Centrifugation):** در این روش آئروسولها پس از سانتریفوژ شدن، روی محیط جامد هدایت می شوند. کاربرد این روش شبیه روش تماس با محیط جامد است.

(۴) **جداسازی به شیوه الکترواستاتیکی (Electrostatic precipitation):** در این روش هوا میان صفحه های باردار شده الکترواستاتیکی هدایت می شود و آئروسولها به این ترتیب باردار می شوند. این روش برای نمونه گیری و تشخیص میکروارگانيسمها و اسپوره های مقاوم به خشکی کاربرد دارد.

۵) فیلتراسیون (Filtration): در این شیوه هوا به درون یک فیلتر با منافذی به قطر تقریبی ۰/۲ میکرون فرستاده شده و ذرات در فیلتر گرفتار می شوند. این روش نیز برای نمونه گیری و تشخیص آسپریلوس و اسپوره های قارچی کاربرد ویژه ای دارد.

۶) رسوب (Sedimentation): در این روش آئروسولها بر اساس وزن خود در یک آگار مغذی رسوب داده شده و پس از اینکوبه کردن، شمارش کلنی و تعیین سوبه های باکتریال انجام می شود.

در این تحقیق از روش آخر به کمک پلیت ساکن استفاده شد. این روش کم هزینه بوده و انجام آن ساده است و برای تعیین کیفیت هوا از نظر میزان باکتریها روش مناسبی است ولی از نظر تعیین کمیت تراکم باکتریها دقت روشهای قبلی را ندارد و در مورد اسپور قارچها نیز از حساسیت بالایی برخوردار نیست. میزان بقای میکروارگانیزمها در روشهای قبلی نمونه گیری با سرعت مکش هوا به درون نمونه گیر (Air sampler) نسبت عکس دارد ولی به دلیل آنکه در روش رسوب، ارگانیزمها در اثر گرانش با سطح پلیت تماس پیدا می کنند، میزان بقای ذرات نمونه گیری شده در این روش از روشهای قبلی بیشتر است. نتایج نمونه گیری با پلیت ساکن به صورت تعداد باکتریها یا پارتیکلها در واحد سطح در طی زمان نمونه گیری (CFU/area/time) بیان می شود.

یافته ها: در تمام فواصل ۳۰ دقیقه ای آزمایش شمارش کلنی در محفظه های حاوی یونایزر هوا کمتر از محفظه کنترل بوده است ($p < 0.05$). بیشتر کلنی های ایجاد شده در هر ۳ گروه استاف کواگولاز منفی (CNS) بودند و Bacillus spp و Acetinoabacter و اشرشیاکولی نیز در گروه کنترل در رده های بعدی قرار داشتند در حالیکه هیچ موردی از ایجاد کلنی Acetinoabacter و اشرشیاکولی در گروههای یونایزر هوا مشاهده نشد.

بحث و نتیجه گیری: در نهایت نتایج این مطالعه

به طور کیفی نشان داد که استفاده از یونایزرهای هوا می تواند در کاهش تراکم میکروبی در هوا مؤثر باشد. این روش بر حسب نوع آلودگی میکروبی محیط و همچنین میزان پالایش هوای مورد نیاز، می تواند به تنهایی یا در کنار سایر روشهای پالایش هوا مورد استفاده قرار گیرد.

ضرورت انجام مطالعه: با وجود استفاده

گسترده از یونایزرهای هوا در بسیاری از آزمایشگاههای پزشکی و میکروبیولوژی و مراکز بهداشتی درمانی دنیا برای کاهش ریسک انتقال عفونتهای منتقله از راه هوا، متأسفانه در کشور ما به این موضوع پرداخته نشده است. مطالعه حاضر به عنوان یک مطالعه پایه برای بررسی کارایی این دستگاه در کاهش تراکم باکتریها در هوا طراحی شده است.

هدف کلی:

تعیین اثر یونیزاسیون هوا بر شمارش کلنی (CC) میکروبی کشت داده شده از هوا

اهداف جزئی:

۱- تعیین میانگین شمارش کلنی در محفظه ۱ (یونایزر هوا) در ابتدای آزمایش و هر ۳۰ دقیقه تا ۶ نوبت

۲- تعیین میانگین شمارش کلنی در محفظه ۲ (یونایزر هوا) در ابتدای آزمایش و هر ۳۰ دقیقه تا ۶ نوبت

۳- تعیین میانگین شمارش کلنی در محفظه ۳ (گروه کنترل) در ابتدای آزمایش و هر ۳۰ دقیقه تا ۶ نوبت

۴- مقایسه میانگین شمارش کلنی در ۳ گروه ذکر شده در ابتدای آزمایش و هر ۳۰ دقیقه تا ۶ نوبت

۵- مقایسه میانگین شمارش کلنی در فواصل تعیین شده در هر کدام از ۳ گروه

۶- تعیین نوع باکتریهای کشت داده شده در هر گروه

سوالات پژوهشی:

- ۱- میانگین شمارش کلنی در ابتدای آزمایش و در فواصل ۳۰ دقیقه ای در گروه ۱ چقدر است؟
- ۲- میانگین شمارش کلنی در ابتدای آزمایش و در فواصل ۳۰ دقیقه ای در گروه ۲ چقدر است؟
- ۳- میانگین شمارش کلنی در ابتدای آزمایش و در فواصل ۳۰ دقیقه ای در گروه ۳ چقدر است؟
- ۴- نوع باکتریهای کشت داده شده در هر گروه و به تفکیک مدت یونیزاسیون هوا چگونه است؟

فرضیات پژوهشی:

- ۱) میانگین شمارش کلنی در ابتدای آزمایش و در فواصل ۳۰ دقیقه ای در گروه ۱ تفاوتی ندارد.
- ۲) میانگین شمارش کلنی در ابتدای آزمایش و در فواصل ۳۰ دقیقه ای در گروه ۲ تفاوتی ندارد.
- ۳) میانگین شمارش کلنی در ابتدای آزمایش و در فواصل ۳۰ دقیقه ای در گروه ۳ تفاوتی ندارد.
- ۴) میانگین شمارش کلنی در ابتدای آزمایش و در فواصل ۳۰ دقیقه ای بین ۳ گروه تفاوتی ندارد.

هدف کاربردی طرح:

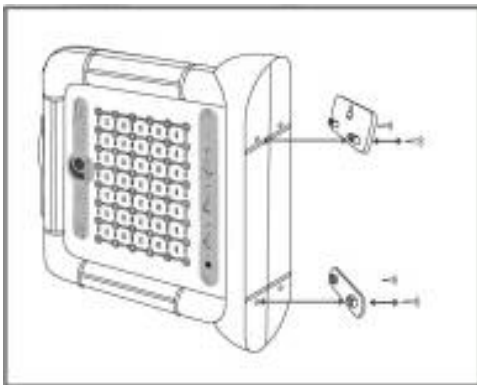
در صورت اثبات کارایی یونیزاسیون هوا در کاهش تراکم میکروبی و انتقال میکروارگانیزمها از راه هوا، این روش می تواند برای پیشگیری از عفونتهای منتقله از راه هوا (به ویژه عفونتهای بیمارستانی) مورد استفاده قرار گیرد. تعیین نوع میکروارگانیزمهای کشت داده شده در گروه های مختلف، کاربرد این روش را به طور مشخص تر نمایان می کند. برای مثال در صورت مشخص شدن نقش یونیزاسیون هوا بر کاهش انتقال سودوموناس، این روش در بیمارستانهای سوانج و سوختگی و ICU ها کاربرد قابل ملاحظه ای خواهد داشت.

روش تحقیق: نوع مطالعه تجربی آزمایشگاهی (laboratory experimental) بوده که در آزمایشگاه میکروبیولوژی بیمارستان سعدی انجام گرفت.

روش انجام کار: برای تولید یونهای منفی در محفظه ها از ۲ دستگاه با مشخصات زیر استفاده شد:

۱- دستگاه پویا، ساخت شرکت پوینده (ایرانی)

۲- دستگاه پاکان، ساخت شرکت فن گستر زمین (ایرانی)

دستگاه یونایزر بر روی دیوار نیز قابل نصب است <<

دو دستگاه ذکر شده در ۲ محفظه عایق الکتریکی با حجم ۱ متر مکعب قرار داده شد و در محفظه سوم (کنترل) دستگاهی قرار داده نشد. دمای محفظه ها در حد ۳۰ و رطوبت آنها ۴۰-۴۵٪ (رطوبت معمول شهر اصفهان) بود. در هر ۲ محفظه دستگاهها به مدت ۳ ساعت روشن شدند. در ابتدای آزمایش و طی زمان ۳ ساعتی که دستگاهها روشن بودند، هر ۲۰ دقیقه ۵ محیط کشت در محفظه ها قرار داده شد. به این ترتیب از هر محفظه ۳۵ محیط کشت به دست آمد.

بررسی باکتریولوژیکی: محیط مورد استفاده برای بررسی میکروبی، Blood agar ساخت شرکت Difco بود. تهیه محیطهای کشت در آزمایشگاه میکروبیولوژی بیمارستان سعیدی توسط کارشناس آزمایشگاه انجام گرفت. پلیت مورد استفاده ۱۰ سانتیمتری بود. واحد شمارش کلنی CFU/Plate میباشد. پس از نمونه گیری، محیطهای کشت در دمای ۳۷ درجه سانتیگراد به مدت ۲۴ ساعت اینکوبه شد و پس از آن شمارش کلنی (CC) در هر محیط کشت انجام گرفت. شناسایی استافیلوکوک آرنوس بر اساس مورفولوژی و پیگمانتاسیون کلنی ها و تست کوآگولاز لوله ای انجام شد. شناسایی سایر باکتریها بر اساس مورفولوژی کلنی، رنگ آمیزی گرم و سایر تکنیکهای استاندارد باکتریولوژی صورت گرفت.

آنالیز آماری: مقایسه شمارش کلنی (CC) بین ۳ گروه با استفاده از آزمون آماری Kruskal-wallis و مقایسه شمارش کلنی در زمانهای مختلف در هر گروه (محفظه) با استفاده از آزمون آماری Friedman انجام گرفت. نوع باکتریهای کشت داده شده به صورت توصیفی گزارش گردید. برای آنالیزها از نرم افزار آماری SPSS ویرایش ۱۱ استفاده شد.

نتایج: آنالیز آماری با تست Kruskal-Wallis نشان داد که در ابتدای آزمایش (قبل از روشن کردن دستگاهها) شمارش کلنی در ۳ گروه تفاوت معناداری نداشته ($p>0.05$) ولی در تمام فواصل ۲۰ دقیقه ای بعدی شمارش کلنی در محفظه های حاوی یونایزر هوا کمتر از محفظه کنترل بوده است ($p<0.05$). آنالیز آماری با تست Friedman نشان داد که میانگین شمارش کلنی در فواصل ۲۰ دقیقه ای آزمایش در گروههای ۱ و ۲ (دستگاههای یونایزر هوای پاکان و پویا) به طور معناداری کاهش پیدا کرده است ($p<0.001$) در حالیکه در گروه کنترل تفاوت معناداری در شمارش کلنی در فواصل اندازه گیری شده مشاهده نشد ($p>0.05$).

همانطور که در نمودار ۱ مشاهده می شود شیب منحنی کاهش شمارش

کلنی در گروه ۲ بیشتر از گروه ۱ است ولی در هر دو گروه در پایان مدت آزمایش هیچ کلنی در محیط کشت رشد نکرد.

بیشتر کلنی های ایجاد شده در گروه کنترل استاف کوآگولاز منفی (CNS) بودند و Bacillus spp و Acetibacter نیز در رده های بعدی قرار داشتند. ۳ کلنی اشریشیاکولی نیز در مجموع پلیتهای گروه کنترل مشاهده شد. در گروههای یونایزر هوا نیز بیشترین کلنی های بدست آمده CNS بودند، ضمن آنکه هیچ موردی از ایجاد کلنی Acetibacter و اشریشیاکولی مشاهده نشد.

زمان آزمایش (دقیقه)	یونایزر پاکان	تصفیه هوای پویا	کنترل	P value
۰	۶/۰±۰/۷	۶/۲±۰/۸	۶/۰±۰/۷	۶/۰±۰/۷
۳۰	۵/۰±۰/۷	۴/۰±۰/۷	۶/۲±۱/۰	۶/۲±۱/۰
۶۰	۴/۰±۰/۷	۲/۸±۱/۶	۵/۶±۱/۱	۵/۶±۱/۱
۹۰	۳/۰±۰/۷	۱/۸±۱/۲	۵/۸±۱/۰	۵/۸±۱/۰
۱۲۰	۱/۶±۰/۵	۱/۰±۱/۰	۵/۸±۱/۴	۵/۸±۱/۴
۱۵۰	۱/۰±۰/۷	۰/۴±۰/۵	۶/۰±۱/۵	۶/۰±۱/۵
۱۸۰	۰/۰±۰/۰	۰/۰±۰/۰	۵/۸±۰/۸	۵/۸±۰/۸
	۰/۰۵>	۰/۰۵>	۰/۰۵>	۰/۰۵>

بحث: این مطالعه به عنوان یک مطالعه پایه برای بررسی کارایی دستگاه یونایزر هوا در کاهش تراکم باکتریها طراحی شد.

نتایج: مطالعه نشان می دهد که یونیزاسیون هوا موجب کاهش تراکم باکتریها در هوا می شود. در پایان مدت آزمایش (۳ ساعت) در هیچکدام از پلیت هایی که در محفظه های حاوی یونایزر هوا قرار داده شده بودند (گروههای ۱ و ۲)، کلنی باکتری ایجاد نشده بود. کاهش تدریجی میانگین شمارش کلنی در طی آزمایش نشان می دهد که تعداد کلنی ایجاد شده با مقدار یون منفی تولید شده در هوا نسبت عکس دارد. از دو دستگاه یونایزر هوای مورد استفاده، دستگاه شماره ۲ (پویا) نسبت به دستگاه شماره ۱ (پاکان) برای فضای بزرگتری طراحی شده و دارای کلکتورهای بیشتر و ولتاژ ورودی بالاتری است و در نتیجه تعداد یونهای منفی بیشتری در واحد زمان تولید می کند. همانطور که در نمودار نشان داده شده شیب منحنی کاهش شمارش کلنی بر حسب زمان در مورد دستگاه شماره ۲ بیشتر از دستگاه شماره ۱ است. این مسأله نیز مؤید این مطلب است که شمارش کلنی میکروبی با مقدار یون منفی ایجاد شده نسبت عکس دارد.

بیشتر کلنی های ایجاد شده در گروه کنترل استاف کوآگولاز منفی (CNS) بودند و Bacillus spp و Acetibacter (که یک سویه بیمارستانی است) نیز در رده های بعدی قرار داشتند. ۳ کلنی اشریشیاکولی نیز در مجموع پلیتهای گروه کنترل مشاهده شد. در گروههای یونایزر هوا نیز بیشترین کلنی های بدست آمده CNS بودند، ضمن آنکه هیچ موردی از ایجاد کلنی Acetibacter و اشریشیاکولی مشاهده نشد. مطالعات قبلی نیز اثر یونیزاسیون هوا بر کاهش شمارش کلنی استافیلوکوک آرنوس و اشریشیاکولی را نشان داده اند و بیان کرده اند که این اثر در مورد باکتریهای گرم منفی بیشتر است. (۱۷، ۱۵) دلیل کاهش تراکم میکروبی در هوا در برخی مطالعات تجمع و رسوب پارتیکل های میکروبی بیان شده در حالیکه مطالعات دیگر اثرات باکتریسیدال یونیزاسیون هوا را روی سالمونلا، سودوموناس و اشریشیاکولی نشان داده اند. (۲۱-۱۶) مکانیسم از بین بردن باکتریها در این مطالعات بررسی نشده است.

در تمام مطالعات ذکر شده و همچنین در این مطالعه نمونه گیری میکروبی با روش رسوب (sedimentation) و با استفاده از پلیت ساکن (settle plate) انجام شده است. طبق دستورالعملهای مرکز کنترل بیماریها (CDC) روش پلیت ساکن برای اندازه گیریهای کیفی هوا روش مناسبی بوده ولی برای اندازه گیریهای کمی روش چندان دقیقی به شمار نمی رود. (۸) اهمیت کاربردی این نکته آن است که برای مثال قسمتهای مختلف یک بیمارستان بر حسب اهمیت کنترل عفونت به بخشهای بسیار مهم (high critical)، مهم (critical)، نسبتاً مهم (semicritical) و غیر مهم (noncritical) تقسیم می شوند. در هر کدام از این بخشها باید تراکم میکروبی از حد معینی تجاوز نکند. با استفاده از روشهای کیفی نظیر پلیت ساکن نمی توان تخمین مناسبی از زمان لازم یونیزاسیون هوا برای رسیدن تراکم میکروبی به حد استاندارد به دست آورد. برای این منظور بهتر است که از روشهایی نظیر جداسازی به شیوه الکترواستاتیک، سانتریفوژ، برخورد با محیط جامد یا فیلتراسیون (که توضیح آنها در قسمت روشهای نمونه گیری از هوا داده شد) استفاده شود. (۲۷، ۲۸) در این مطالعه به دلیل نبودن امکانات انجام روشهای ذکر شده از روش پلیت ساکن استفاده شد.

در نهایت نتایج این مطالعه به طور کیفی نشان داد که استفاده از یونایزرهای هوا می تواند در کاهش تراکم میکروبی در هوا مؤثر باشد. این روش بر حسب نوع آلودگی میکروبی محیط و همچنین میزان پالایش هوای مورد نیاز، می تواند به تنهایی یا در کنار سایر روشهای پالایش هوامورد استفاده قرار گیرد. هزینه پایین، سهولت استفاده و ایمن بودن دستگاههای یونایزر هوا نکات مثبت این روش پالایش هوا هستند. انجام آزمایشهای تکمیلی برای تعیین دقیقتر اثر یونیزاسیون بر میکروارگانیزمهای مختلف و همچنین انجام تستهای کمی سنجش تراکم باکتریها در هوا می تواند راه را برای استفاده مناسبتر از یونایزرهای هوا هموار کند.

پیشنهادها: انجام مطالعاتی برای بررسی اثر باکتریسیدال یونیزاسیون روی میکروارگانیزمهای مختلف. برای انجام چنین تحقیقی به طور ساده می توان باکتری مورد نظر را در محیط مغذی کشت داده و در معرض یونیزاسیون قرار داد. شمارش کلنی در مقایسه با گروه کنترل وجود یا عدم وجود اثر باکتریسیدال را مشخص خواهد کرد.

انجام مطالعاتی برای سنجش اثر یونیزاسیون بر تراکم باکتریها با یکی از روشهای کمی دقیقتر نظیر فیلتراسیون، جداسازی به شیوه الکترواستاتیک، سانتریفوز و ...

انجام مطالعاتی برای تعیین کارایی یونیزاسیون هوا همراه با سایر روشهای پالایش هوا نظیر اشعه UV و فیلترهای الکترواستاتیک در کاهش آلاینده های میکروبی.

تهیه دستگاه یونایزر ساخت ایران:

قیمت برای مصرف کننده : ۳۹۸۰۰۰ ریال

(قیمت نسبت به مشابه خارجی آن بسیار مناسب است)

تلفن گویا در تهران (021)-2275787

دفتر کارخانه اصفهان - منطقه صنعتی جی - ابتدای خیابان یکم - شماره ۷۷

تلفن : ۰۵۷۲۰۰۴۲ - ۰۳۱۱ فاکس : ۰۵۷۲۰۰۴۲ - ۰۳۱۱

مرکز پخش استان خوزستان اهواز ، فروشگاه توان

تلفکس : ۰۶۱۱ ۲۲۳۵۱۱۰

مرکز پخش استان کرمان رفسنجان ، مهندسین مشاور بهبود سیستم

تلفن: ۰۳۹۱ ۸۲۲۴۶۵۳ فاکس: ۰۳۹۱ ۳۳۳۱۸۱۷

مرکز پخش استان فارس شیراز ، شرکت تدارکات آسیا

تلفکس : ۰۷۱۱ ۲۳۳۴۹۹۴

مرکز پخش استان خراسان مشهد ، شرکت عطر همراه

تلفکس : ۰۵۱۱ ۸۷۹۶۸۹۵

مرکز پخش کاشان فروشگاه آمیکو تلفن : ۰۳۶۱ ۵۵۳۷۷۲

مرکز پخش استان بختیاری - شهرکرد، داروخانه قصر

مرکز پخش ملایر، داروخانه دکتر موسوی

منابع و مآخذ

مطالب علمی و پزشکی این بخش به استناد تحقیقات و مطالعات بعمل آمده توسط دکتر کروگر از دانشگاه برکلی کالیفرنیا و دکتر مور از دانشگاه مینگام تنظیم گردیده است.

سازمان حفاظت محیط زیست <http://www.epa.gov>

برنامه محیط زیست سازمان ملل متحد www.unep.org

سازمان بهداشت جهانی: <http://www.who.int>

همچنین متن دو پایان نامه در این مقاله نقل شده است

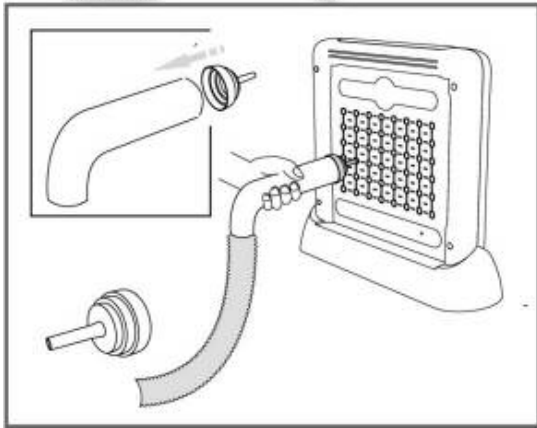
پایان نامه اول: دانشگاه اصفهان گروه شیمی پایان نامه کارشناسی شیمی کاربردی

تحت عنوان : بررسی حذف آلاینده های گازی و ذرات معلق در هوا به روش الکترو فیلتر و اندازه گیری اوزون تولیدی در این روش

تهیه کننده : محمد ملکی ها استاد راهنما : آقای دکتر کریم موثقی شهریور ۱۳۸۳

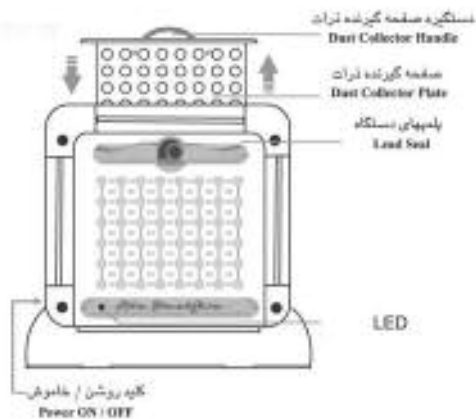
منابع بکاربرده شده در این پایان نامه:

- ۱ - عباس پور مجید ، «مهندسی محیط زیست» جلد اول انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی .
- ۲ - غیاث الدین منصور ، «آلودگی هوا» انتشارات دانشگاه تهران ۱۳۷۲ .
- ۳ - دانشفر حسین ، « زمین شناسی دوره پیش دانشگاهی - علوم تجربی » ۱۳۷۹ .
- ۴ - کریمی مهدی «هوا و اقلیم شناسی» دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان ۱۳۷۴ .
- ۵ - میرستاری قوام «جزوه درسی آلودگی هوا - کارشناسی» ۱۳۷۳ .
- ۶ - « طرح بررسی منابع آلوده کننده هوای شهر اصفهان » گروه بهداشت محیط ، دانشکده بهداشت ، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان .
- ۷ - Roger D.Griffin (1994) Principles of Air Quality Management .
- ۸ - Stern, A.C. (1989) Fundamental of Air Pollution, 2th eddition, Academic press .
- ۹ - ترکیان ایوب ، « جزوه درسی آلودگی هوا- کارشناسی ارشد . ۱۳۷۳ .
- ۱۰ - Work.k and C.F.warner (1981) Air pollution its orgin and control, 2nd edition, Harper & Rom publishers, N.y.
- ۱۱ - چاوشی جعفر « شیمی دانان نامی اسلامی » انتشارات امیرکبیر ۱۳۵۷ .
- ۱۲ - رشید یاسمی هوشنگ «مسمومیت ها» انتشارات دانشگاه تهران ۱۳۴۶ .
- ۱۳ - Schroeder, H.A.The poison around us (chapter5) copyright, by-Indiana University press; 1974
- ۱۴ - عبدالوهابی عبدالرضا « پراکنش سرب در گیاه و خاک باغستانهای مختلف چای لاهیجان نسبت به جاده » انتشارات جهاد دانشگاهی
- ۱۵ - مک کورمیک جان « باران اسیدی » ترجمه عادل ارشقی چاپ دوم ۱۳۷۱ انتشارات اطلاعات
- ۱۶ - M.n.Rao&H.N.VRao (1989)"Air pollution"
- ۱۷ - Mackentie L.Davis and A.Cornwell (1991)"Introduction to Environmental Engineering, 2th edition
- ۱۸ - Robert Edward F." Internal combustion Engines "1973 Intext, Inc
- ۱۹ - A.willy "Encyclopedia of chemical technology interscience publication

۲۰ - روزنامه جام جم «مولتی ویتامین هوا» سه شنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۳۸۳ .
 ۲۱ - Teledyne Analytical Instrument Manual of chemical interscience publication
 ۲۲ - جزوه عملکرد دستگاه شمارنده غبار RAIKO
 ۲۳ - http://www.Vozdyx .ru/shop/cat.php
 ۲۴ - http://www.Vozdyx .ru/eng/air.shtml
 ۲۵ - http://www.teledyne-ai.com/sitemap.html
 ۲۶ - http://www.nutriteam.com/zontec.html
 ۲۷ - Gray Grieco "Understand, Solve Problems with ESP wide plate Spacing (power". August (1994
 ۲۸ - Annual Book of ASTM standard volume 11.03 Atmospheric Analysis: Occupational Health and safety Protective Clothing, 2001
 ۲۹ - Wiley-VCH- Wrein heir "Analyses of Hazardous substance in Air", 2003
 ۳۰ - Boss, Martha j. "Air sampling and industrial hygiene engineering" Lewis publication, 2001
 ۳۱ - Purohts.s "Air Environment and Pollution" Agrohios publication, 2002

ارسالی عبدالعظیم ، بررسی ذرات معلق در هوای اطراف کارخانجات سیمان سپاهان و سیمان اصفهان پایان نامه کارشناسی ارشد بهداشت محیط دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان سال ۱۳۷۳ .
 - خالدی شهریار « آب و هوا و محیط زیست عوامل محلی آب و هوا» نشر قومس چاپ ۱۳۷۳
 - رحانی عبدالحمید «آب و هواشناسی» انتشارات نیما زمستان ۱۳۶۶ .
 - سلطانی محمود «آلودگی صنعتی و اثرات آن بر محیط زیست شهر اصفهان» پایان نامه کارشناسی ارشد جغرافیا دانشگاه اصفهان ۱۳۷۳

Gilbert M.Masters 1991" Introduction to Environmental Engineering and since - "Prentice -Hall International edition
 Peavey, H.S.D.R.Rowe, and G.T chobanglous -"Environmental Engineering", Mc - Grow - Hill Book Company
 .Stern, C.A (1986)"Air pollution", 3th edition Vol.1 Academic Press -
 .Salvatore, J. (1992)."Environmental engineering and sunitation".MC Graw -hill
 Susanne, v.and T.Hering (1989)"Air sampling instruments. American conference - of governmental instrument", Ohio
 .U.S.EPA Office of research & development environmental monitoring - , (Systems laboratory research triangle Park north Carolina "2711(1977" -
 Quality assurance handbook for air pollution measurement Volume 11-dmbient - specic methods

پایان نامه دوم: (خلاصه شده) دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

استان اصفهان دانشکده پزشکی
 پایان نامه جهت اخذ دکترای حرفه ای پزشکی - بررسی اثر یونیزاسیون هوا بر تراکم میکروبی در هوا
 نگارش: مسعود محسنی استاد راهنما: دکتر عباسعلی جوادی استادیار دانشکده پزشکی اسفند ۸۳

منابع این پایان نامه:

۱ . Robinson TJ, Ouellet AE. Filters and filtration. ASHRAE J 1999; April: 65-70
 ۲ . American conference of governmental industrial hygienists. Industrial ventilation: A manual of recommended practice, 23rd Ed. Cincinnati OH; American conference of governmental industrial hygienists, Inc; 1998: p. 1-512
 ۳ . American institute of architects. Guidelines for design and construction of hospital and health care facilities, 2001. Washington DC; American institute of architects press; 2000: in press
 ۴ . Riley RL, Wells WF, Mills CC, Nyka W, McLean RL. Air hygiene in tuberculosis: quantitative studies of infectivity and control in a pilot ward. Am Rev Tuberc 1957; 75:420-431
 ۵ . Riley RL, Nard ell EA. cleaning the air: the theory and application of UV air disinfection. Am Rev Respire Dies 1989; 139:1286-1294
 ۶ . Willmon TL, Hollander A, Longmuir AD. Studies of the control of acute respiratory disease among naval recruits: A review of a four-year experience with ultraviolet irradiation and dust suppressive measures, 1943 to 1947. Am J Hyg 1948; 48:227-232
 ۷ . Perkins JE, Bahlke AM, Silverman HF. Effect of ultraviolet irradiation of classrooms on spread of measles in large rural central schools. Am J Public Health Nations Health 1974; 37:529-537
 ۸ . Centers for disease control and prevention. Guidelines for preventing the transmission of Mycobacterium tuberculosis in health-care facilities. MMWR 1994; 43 (RR-13): 1-132
 ۹ . Wiszniewski A. Natural environment of ions in air. Med Pr. 1997; 48(4): 427-40
 ۱۰ . Waldner-Sander S, Botzenhart K. Microorganisms as biological indicators of air pollution. Experimental Supply 1987; 51:395-400
 ۱۱ . Tanimura Y, Nakatsagawa N, Ota K, Hirotsuji J. Inhibition of microbial growth using negative air ions. Journal Antibacterial and Antifungal Agents 1997; 25(11): 625-31
 ۱۲ . Song L, Fan L, Hildebrand PD, Forney CF. Interaction of ozone and negative air ions to control microorganisms. J Appl Microb 2002; 93:144-48
 ۱۳ . Gast RK, Mitchell BW, Holt PS. Application of negative air ionization for reducing experimental airborne transmission of salmonella enteritidis to chicks. Poultry Science 1998; 78: 57-61

۱۴. Wiszniewski A, Szczygiel M, Hudyi S. Influence of air-ions on selected microorganisms. Acta Microbiol Pol. 2003;52(2):201-7.
۱۵. Marin V, Moretti G, Rasso M. Effects of ionization of the air on some bacterial strains. Ann Ig. 1989 Nov-Dec;1(6):1491-500.
۱۶. Wiszniewski A, Janczewski D. Air ions and their influence on live organisms. Med Pr. 1993;44(3):289-98.
۱۷. Makela P, Ojajarvi J, Graeffe G, Lehtimaki M. Studies on the effects of ionization on bacterial aerosols in a burns and plastic surgery unit. J Hyg. 1979; 83(2): 199-206.
۱۸. Gabbay J, Bergerson O, Levi N, Brenner S, Eli I. Effect of ionization on microbial air pollution in the dental clinic. Environ Res 1990; 52(1): 99-106.
۱۹. Seo KH, Mitchell BW, Holt PS, Gast RK. Bactericidal effects of negative air ions on airborne and surface salmonella enteritidis from an artificially gwnwrated aerosol. J Food Prot 2001; 64(1): 113-116.
۲۰. Sedov AV, Akinshin AV, Tregub TL. The use of individual protective devices for decreasing the microbial contamination of the inhaled air. Med Tr Prom Ekol 1995; 5: 42-4.
۲۱. Hilliger HG. Possible effects of air ionization on the bacterial content of stable air. Wien Tierarztl Monatsschr 1969; 56(4): 148-50.
۲۲. Song J, Fan L, Hildebrand PD, Forney CF. Biological effects of corona discharge on anions in a commercial storage facility. Hort Technology. 2000; 10(3): 608-12.
۲۳. Ryushi T, Kita I, Sakurai T, Yasumatso M, Iokawa M, Aihara Y, et al. The effect of exposure to negative air ions on the recovery of physiological responses after moderate endurance exercise, Int J Biometeo 1998 ; 41(3) : 132-6.
۲۴. Terman M, Terman JS, Ross DC. A controlled trial of timed bright light and negative air ionization for treatment of winter edpression. Arch Gen Psychiatry 1998; 55(10):875-82.
۲۵. Terman M, Terman JS. Treatment of seasonal affective disorder with a high-output negative ionizer. J Altern Complement Med 1995; 1(1):87-92.
۲۶. Ju K, Kubo T. Power spectral analysis of autonomic nervous activity n spontaneously hypertensive rats. Biomed Sci Instrum 1997; 33:338-43.
۲۷. Wolf HW, Skaliy P, Hall LB. Sampling microbiological aerosols. Public Health Service Publication No. 686. Government Printing Office, Washington, DC; 1964.
۲۸. Buttner MP, Willeke K, Grinshpun SA. Sampling and analysis of airborne microorganisms. In: Manual of environmental microbiology; Hurst p. 629-640 :۱۹۹۷ ;CJ, Knudsen GR, McInerney MJ, Setznach LD, Walter MV, eds. Washington DC; American Society for Microbiology Press
۲۹. Zaloguev SN, Anisimiv BV, Viktorov AN, Gorshkov VP. Microorganisms distribution in the aerosol of a manned sealed cabin and th effect of artificial air ionization on this pocesss. Kosm Biol Aviakosm Med 1981; 15(5): 44-6.
۳۰. Estola T, Makela P, Hovi T. The effect of air ionization on the air-borne transmission of experimental newcastle disease virus infections in chickens. J Hyg (Lond) 1979; 83(1):59-67.
۳۱. Mitchel BW, King DJ. The effect of air ionization on airborne transmission of Newcastle disease virus. Avian Dis 1994; 38(4):725-32.

جراغ بلور نمک، نمونه ساخت ایران

تذکر

- ۱- بر خوانندگان مجله حیات اعلی روشن و واضح است، که از دیدگاه مجله؛ ابزارهای ساده و خلقتی بر ابزارهای صنعتی ترجیح دارد، لذا معرفی و یک ابزار صنعتی به عنوان انتخاب و توصیه مجله نبوده، و صرفاً توضیحی در جهت معرفی نمونه کاربردی برای موضوع مورد بحث ماست.
- ۲- با اینکه موضوع چراغهای نمکی در این بخش دنبال نمی شد، ولی بخاطر اظهار علاقه خوانندگان به آن؛ در این شماره تصاویر جدیدی اضافه شد.
- ۳- برخی مطالب نقل شده از مقاله های تحقیقی؛ خارج از استفاده عمومی بوده ولی به جهت آمیختگی با برخی از نکات مفید تلخیص نگردید

والحمد لله رب العالمین